

Kronoberg skola AB
Nordic International School Norrköping
Christine Karmfalk
Christine.karmfalk@laroverken.se

Beslut efter utredning av signaler gällande ordningsreglernas innehåll vid Nordic International School Norrköping

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen [2010:800] Kronoberg skola AB att senast den 8 januari 2018 vidta följande åtgärd;

- Se till att ordningsreglernas innehåll samt disciplinära åtgärder följer författningarnas krav (1 kap. 4-5 §§ och 5 kap. 6 § skollagen samt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 [SKOLFS 2010:37], avsnitt 1)

Vidtagna åtgärder ska senast samma dag som ovan redovisas skriftligt till Skolinspektionen. Redovisningen ska lämnas av huvudmannen. Redovisningen skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Ange dnr 401–2017:7883 i de handlingar som skickas in.

Ärendet

Skolinspektionen har den 19 september 2017 beslutat om att genomföra en tillsyn vid Nordic International School Norrköping. Ärendet är initierat utifrån signaler i media och en anmälan till Skolinspektionen (dnr 42–2017:7850) om att Nordic International School Norrköping har ordningsregler för vilka kläder eleverna ska ha på sig. Skolinspektionen ska utreda om Kronoberg skola AB, som huvudman för Nordic International School Norrköping, följt författningarnas krav angående ordningsreglernas innehåll.

Skolinspektionen har inhämtat information från Kronoberg skola AB.

Skolinspektionens utredning

Av huvudmannens skriftliga redogörelse, som inkom den 5 oktober 2017, framgår att det i skolans ordningsregler finns en regel om klädkod, "Skolan är en arbetsplats och att enhetlig klädsel skall spegla en professionell lärmiljö. Underläder och liknande visas därför inte." Av ordningsreglerna framgår också

att om någon elev bryter mot någon av skolans regler kommer en varning att utdelas och en elev som har fått tre varningar får femton minuters kvarsittning.

Huvudmannen beskriver att i de fall en elev bryter mot ordningsreglerna ska undervisande lärare ingripa och ge eleven en tillrättavisning. Vidare beskriver huvudmannen att vid upprepade tillrättavisningar kan eleven bli tillsagd att lämna undervisningslokalen. Kontakt tas då med rektorn och vårdnadshavare. Vidare beskriver huvudmannen att skolan har ett system med rapportering av varning och kvarsittning och att detta system gäller för alla ordningsregler, inte bara kläder. Huvudmannen uppger dock att i praktiken har detta ännu inte tillämpats.

Enligt huvudmannen är skolan överens med elever och vårdnadshavare om att det ska råda en enhetlig klädsel på skolan och vårdnadshavare och elever har undertecknat ordningsreglerna. Av redogörelsen framgår också att det inte inkommit några klagomål eller synpunkter till skolan eller huvudmannen på den enhetliga klädseln som eleverna kostnadsfritt får och bär under skoltid.

Huvudmannen tillhör en skolkoncern som har erfarenhet av att tillhandahålla skolkläder, exempelvis träningskläder och kockkläder. Att ha en enhetlig klädsel som en del av den internationella profilen på skolan var därmed inte en främmande tanke.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 4 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet syfta till att barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Vidare framgår enligt 1 kap. 5 § skollagen att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, avsnitt 1, preciseras värdegrunden som ska gälla inom skolväsendet. Bland annat framgår att var och en som verkar inom skolan också ska främja aktning för varje människas egenvärde samt att individens frihet och integritet är värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Nordic International School Norrköping inte följer författningarnas krav avseende ordningsreglernas innehåll. Dels finns regler om hur eleverna ska vara klädda, regler som inte följer bestämmelserna i skollag och läroplan, dels beskrivs disciplinära åtgärder som inte är förenliga med bestämmelserna i skollagen.

Verksamheten i skolan ska utgå från grundläggande demokratiska värderingar. Elevernas klädsel och utseende bör ses som ett individuellt uttryck som bestäms av eleverna själva. Hur man klär sig handlar om individens frihet och integritet. I både skollagen och läroplanen framgår att denna frihet är en del av den värdegrund som ska prägla skolans verksamhet. Dessutom framgår av förarbetena till bestämmelsen om ordningsregler att dessa ska finnas som ett led i att upprätthålla trygghet och studiero vid en skolenhet (prop. 2019/10:165 s. 680).

En skolas ordningsregler ska därför endast i undantagsfall omfatta regler om hur en elev bör vara klädd, exempelvis om det krävs av säkerhets- eller ordningsskäl. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans ordningsregler om klädkod inte följer bestämmelserna i skollag och läroplan. De skäl som aktuell skola angett som grund för regeln om enhetlig klädsel har inte karaktären av säkerhets- eller ordningsskäl, utan handlar om att med hjälp av elevernas kläder symbolisera utbildningens internationella profil.

Enligt skolans ordningsregler tillämpar skolan disciplinära åtgärder om en elev bryter mot klädkoden. Enligt skollagen får endast disciplinära åtgärder tillämpas om de är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Att enbart bryta mot regeln gällande klädkod, en regel som inte är förenlig med skollag och läroplan, kan inte anses uppfylla rekvisiten i bestämmelserna om när disciplinära åtgärder får vidtas. Även om skolan i praktiken inte har använt disciplinära åtgärder när en elev inte följt klädkoden, är det en brist att beskriva disciplinära åtgärder på det sätt som gjorts i skolans ordningsregler då dessa inte följer skollagens krav.

Omständigheten att elever och vårdnadshavare har godkänt reglerna förändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att det normalt inte strider mot gällande bestämmelser att kostnadsfritt erbjuda eleverna en enhetlig klädsel, vilket exempelvis förekommer på yrkesprogram och idrottsprofiler. Bristen i aktuellt fall handlar om att det finns en regel i skolans ordningsregler angående enhetlig klädsel samt att skolan tillämpar disciplinära åtgärder om en elev bryter mot klädkoden.

Skolinspektionens ingripande

Nordic International School Norrköping uppfyller inte författningarnas krav och Skolinspektionen förelägger därför Kronoberg skola AB att vidta åtgärder för att säkerställa att ordningsreglernas innehåll samt disciplinära åtgärder inte strider mot gällande bestämmelser.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Sundkvist
Avdelningschef/beslutsfattare

Gun Bystedt-Nordqvist
Undervisningsråd/föredragande